

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U S P L I T U

Broj: KN-DO-2008/2017
Split, 19. travnja 2019.

MPa/VB

R J E Š E N J E

Općinsko državno odvjetništvo u Splitu, po zamjeniku općinske državne odvjetnice Marine Pavić, u kaznenom predmetu protiv nepoznatog počinitelja zbog kaznenog djela zlouporabe biračkog prava iz članka 335. stavak 1. Kaznenog zakona i dr. („Narodne novine“ broj 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18), dana 19. travnja 2019.

r i j e š i l o j e

Na temelju članka 206. stavka 1. točke 4. u vezi s člankom 206. stavkom 5. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – Odluka USRH, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, dalje: ZKP/08) odbacuje se kaznena prijava protiv nepoznatog počinitelja zbog kaznenog djela zlouporabe biračkog prava iz članka 335. stavak 1. Kaznenog zakona, kaznenog djela povrede tajnosti glasovanja iz članka 336. Kaznenog zakona, kaznenog djela uništenja i krivotvorenja izbornih isprava iz članka 337. stavak 1. i 2. Kaznenog zakona te kaznenog djela izborne prijevare iz članka 338. Kaznenog zakona.

Obrazloženje

Ovo državno odvjetništvo zaprimilo je na nadležno postupanje kaznenu prijavu Udruge "GONG" protiv nepoznatog počinitelja zbog sumnje u počinjenje kaznenog djela zlouporabe biračkog prava iz članka 335. stavak 1. Kaznenog zakona, kaznenog djela povrede tajnosti glasovanja iz članka 336. Kaznenog zakona, kaznenog djela uništenja i krivotvorenja izbornih isprava iz članka 337. stavak 1. i 2. Kaznenog zakona te kaznenog djela izborne prijevare iz članka 338. Kaznenog zakona.

Predmet kaznene prijave su nepravilnosti na lokalnim izborima u Gradu Vrlici koje su rezultirale ponavljanjem izbora na dva od ukupno osam biračkih mjesta. Tako se u prijavi navodi da je već tijekom postupka kandidiranja na izborima za gradsko vijeće Grada Vrlike netko umjesto Slavka Škrbića na propisanom obrascu OLS-4, umjesto njega i protivno njegovoj volji dopisao podatak o nacionalnosti, čime se utjecalo na postupak kandidiranja jer je Slavko Škrbić postao vijećnik HDZ-a kako bi ispunio uvjet o predstavljenosti srpske nacionalne manjine.

Nadalje, navodi se da je na ponovljenim izborima dana 28. svibnja 2017. na biračkom mjestu broj 7. Vinalić netko od članova biračkog odbora glasovao umjesto birača. Nekoliko

osoba koje se u zapisniku vode kao one koje su glasovale kod kuće ili uz pomoć drugih, da uopće nisu glasovale niti kod kuće niti na biračkom mjestu. Kao primjer navodi se ime Bose Gutić, Stane Zorić, dok da je gradsko izborno povjerenstvo na izborima od 21. svibnja 2017. poslalo članove biračkih odbora u Knin da bi tamo u staračkom domu glasovale dvije ženske osobe iz Vinalića koje uopće nisu tražile da glasuju.

U odnosu na biračka mjesta broj 3. Gornje Maovice i broj 7. Vinalić, da je član biračkog odbora Ivan Barišić, nakon što bi birači zaokružili glasački listić fotografirao mobitelom taj glasački listić. Takvo ponašanje Ivana Barišića su prijavili drugi članovi biračkog odbora, Joško Režić i Josip Ristovski. Kasnije da je Josip Ristovski bio izložen verbalnom maltretiranju, i to pogotovo od strane predsjednice gradskog izbornog povjerenstva Marijane Matić i potpredsjednice Ivane Klarić Kukuz. U samom zapisniku o radu gradskog izbornog povjerenstva nigdje nisu zabilježene primjedbe iako je Milan Ristovski predao tri takve, koje su ovjerene potpisima potpredsjednice Ivane Klarić Kukuz. Također da je gradsko izborno povjerenstvo na biračkom mjestu broj 7. Vinalić raspustilo birački odbor i prije samog završetka glasovanja desetak minuta prije 19,00 sati. Na biračkom mjestu broj 3. Gornje Maovice da je utvrđen veći broj glasačkih listića od utvrđenog broja birača koji su glasovali. Nepravilnosti su uočili Zoran Turudić (HNS), Joško Režić (SDP) te promatrač Stipe Vulić koji su u zapisnik unijeli primjedbu.

Ovo državno odvjetništvo naložilo je provođenje izvida, pa su tako obavljani obavijesni razgovori sa predsjednicom gradskog izbornog povjerenstva Vrlike, Marijanom Matić, sa potpredsjednicom gradskog izbornog povjerenstva Ivanom Klarić-Kukuz, te sa Slavkom Škrbićem, Ivanom Barišićem, Joškom Režićem, Josipom Ristovskijem, Milanom Ristovskijem, Zoranom Turudić i Stipom Vulićem. Također su pribavljeni zapisnici o radu biračkog odbora za izbor članova gradskog vijeća grada Vrlike, zapisnik o radu biračkog odbora za izbor gradonačelnika grada Vrlike, primjedbe Milana Ristovskog od 21. svibnja 2017., očitovanja Zvonimira Čorića i Tee Uzun, prigovor koji je podnio Marijo Delić Ustavnom sudu Republike Hrvatske na izborni postupak u cjelini, prigovor koji je Antonia Lelas podnijela Ustavnom sudu Republike Hrvatske na izborni postupak u cjelini, očitovanje Gradskog izbornog povjerenstva grada Vrlike na prigovor koji je podnio Marijo Delić, očitovanje Gradskog izbornog povjerenstva grada Vrlike na prigovor koji je podnijela Antonia Lelas, očitovanje koje je Gradsko izborno povjerenstvo grada Vrlike dostavilo Ustavnom sudu Republike Hrvatske vezano za objavu rezultata, rješenje Županijskog izbornog povjerenstva splitsko-dalmatinske županije kojim je odbijen prigovor Antonije Lelas i Marija Delića te potvrđena odluka Gradskog izbornog povjerenstva grada Vrlike od 21. svibnja 2017., odluka o raspuštanju biračkog odbora broj 3 Gornje Maovice i broj 7 Vinalić te ponavljanju glasovanja na tim mjestima, te konačno e-mail prepiska između GIP-a Vrlike te Nele Maljić iz Doma za starije i nemoćne osobe Knin. Naposljetku su obavljani obavijesni razgovori sa Bosiljkom Gutić, Ljubicom Bagarić, Stanom Zorić, Bojom Gutić i Ikom Šimunović.

Bosiljka Gutić je u kazivanju navela kako je ona izlazila na izbore dva puta u 2017., s time da se ne može sjetiti u kojem mjesecu, na način da ju je sin odveo do osnovne škole u mjestu gdje je glasovala. Navela je da je pokretna i da joj izborna komisija nije dolazila u kuću kako bi glasovala. Smatra da je ovdje riječ o Boji Gutić koja se nalazi u Domu za starije i nemoćne osobe u Kninu.

Ljubica Bagarić je u kazivanju navela kako je ona ravnateljica Doma za starije i nemoćne osobe u Kninu u kojem se kao korisnice nalaze Boja Gutić (rođena 17. travnja

1926.) i Stana Zorić (rođena 22. listopada 1935.), obje s prebivalištem u mjestu Vinalić. Kako bi se imenovanima omogućilo glasovanje, socijalna radnica Doma Nela Maljić je u više navrata slala e-mail općini Vrlika. Na poseban upit jesu li ikada u Domu imali korisnicu imena Bosa ili Bosiljka Gutić, ravnateljica je navela da nisu. Nadalje je navela kako ne može sa sigurnošću reći jesu li na izborima 2017. članovi biračkog odbora dolazili u Dom, odnosno ne može reći jesu li Boja Gutić i Stana Zorić tada glasovale jer o tome ne vode evidenciju.

Stana Zorić u svom kazivanju navodi kako se ne sjeća da je izlazila na izbore otkako je smještena u Dom u Kninu, te se ne sjeća jesu li je članovi biračkog odbora posjećivali u Domu.

Boja Gutić također u svom kazivanju navodi kako se ne sjeća da je izlazila na izbore otkako je smještena u Dom u Kninu, te se ne sjeća jesu li je članovi biračkog odbora posjećivali u Domu.

Ika Šimunović u svom kazivanju navodi kako su ona i Boja Gutić smještene u istoj sobi u Domu u Kninu, te se sjeća kako su 2017. predstavnici izbornog povjerenstva dolazili kod Boje Gutić koja je tada glasovala u svojoj sobi. Inače da dobro poznaje Boju Gutić i Stanu Zorić, a da iste brzo zaboravljaju.

Kazneno djelo zlouporabe biračkog prava iz članka 335. stavak 1. Kaznenog zakona čini birač koji na istim izborima glasuje nakon što je već glasovao ili glasuje umjesto drugoga pod njegovim imenom.

Kazneno djelo povrede tajnosti glasovanja iz članka 336. Kaznenog zakona čini onaj tko na izborima povrijedi tajnost glasovanja ili bez pristanka birača objavi kako je on glasovao.

Kazneno djelo uništenja i krivotvorenja izbornih isprava iz članka 337. stavak 1. Kaznenog zakona čini onaj tko uništi, prikrije, ošteti ili neovlašteno odnese kakvu ispravu o izborima ili kakav predmet koji služi za izbore, dok kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka čini onaj tko uvede u popis birača nepostojeću osobu, umrlu osobu ili osobu koja nema biračko pravo.

Kazneno djelo izborne prijevare iz članka 338. Kaznenog zakona čini onaj tko dodavanjem, oduzimanjem, brisanjem glasova ili na drugi način krivotvori rezultat izbora.

U odnosu na navod prijave kako je netko umjesto i protivno volji Slavka Škrbića na propisanom obrascu OLS-4 dopisao podatak o njegovoj nacionalnosti, obavljen je obavijesni razgovor sa Slavkom Škrbićem koji je naveo kako ga je nekoliko dana prije izbora vidio sadašnji gradonačelnik Vrlike i pitao ga bi li htio biti član HDZ-a i zastupati interese srpske nacionalne manjine, na što je on pristao i u zgradi Općine ispunio obrazac. U uredu predsjednice Gradskog izbornog povjerenstva (GIP) Marijane Matić na OLS-24 obrascu se potpisao a Marijana Matić ga je takvog ovjerila. Nije mu poznato da je netko umjesto njega nadopisao njegovu nacionalnost jer ona nije ni sporna. To što se navodi kako je netko nadopisao njegovu nacionalnost ne odgovara istini što se može vidjeti iz obrasca koji se nalazi kod Marijane Matić.

Nadalje, što se tiče navoda prijave kako je član biračkog odbora Ivan Barišić fotografirao glasački listić mobitelom nakon što bi birači zaokružili glasački listić, obavljeni

su obavijesni razgovori sa Ivanom Barišićem, Joškom Režićem i Josipom Ristovskim. Tako Joško Režić tvrdi da bi Ivan Barišić u vozilu dok su išli do osoba koje nisu same mogle doći na biračko mjesto, uzeo glasački listić i popunio ga a onda osobu pitao osobnu iskaznicu i dao joj već popunjeni listić. Navodi da je Ivan Barišić popunio glasački listić za osobu kojoj je bila istekla osobna iskaznica. S druge strane Ivan Barišić navodi da je sa Joškom Režićem i Josipom Ristovskim otišao na teren da bi omogućili starijim i nemoćnim osobama glasovanje na izborima. Glasajući listići da su bili već raspoređeni u kovertama. Kada su se vratili u izborno mjesto Joško Režić ga je optužio da je mobitelom fotografirao glasački listić i da je osobama davao već ispunjeni glasački listić a što nije istina jer to nije bilo moguće budući su se nalazili u koverti. Kada su se vratili u izborno mjesto shvatili su da postoji jedna koverta sa listićem viška i onda je o tome obaviješten GIP čiji su članovi došli na biračko mjesto i utvrdili nepravilnost te proglasili izbore u Gornjim Maovicama neispravnima. Konačno Josip Ristovski je potvrdio kako su Joško Režić i Ivan Barišić bili ti koji su odlazili do osoba koje su trebale glasovati, da su se njih dvojica prepirali jer je Režić rekao Barišiću da je unaprijed popunio listić, dok je Barišić to negirao i rekao kako ga je samo uslikao. Kasnije su članovi GIP-a došli na biračko mjesto kada je utvrđen jedan listić viška te su izbori ponovljeni. Josip Ristovski je istaknuo kako nije vidio da bi Ivan Barišić ispunjavao glasačke listiće, niti je čuo da bi Ivana Klarić-Kukuz govorila članovima biračkog odbora i promatračima da sakriju kovertu sa neispravnim glasačkim listićem.

U odnosu na navod prijave da je GIP na biračkom mjestu broj 7. Vinalić raspustilo birački odbor i prije samog završetka glasovanja odnosno prije 19,00 sati, iz obavijesnog kazivanja Ivane Klarić-Kukuz kao potpredsjednice GIP-a proizlazi da GIP nije zatvorio biračko mjesto prije službenog zatvaranja a što se može vidjeti u zapisniku jer se onda članovi ne bi mogli potpisati na zapisnik, a nepravilnosti su uočene jer se nakon prebrojavanja glasova utvrdilo da postoji listić viška.

Što se tiče navoda prijave kako je na biračkom mjestu broj 3. Gornje Maovice utvrđen veći broj glasačkih listića od utvrđenog popisa birača, treba reći kako to zaista i proizlazi iz prikupljene dokumentacije, jer je listić viška bio razlogom ponavljanja izbora na biračkom mjestu.

U odnosu na navod prijave kako u zapisniku o radu gradskog izbornog povjerenstva nigdje nisu zabilježene primjedbe iako ih je Milan Ristovski predao tri takve, obavljen je obavijesni razgovor sa Milanom Ristovskim koji je kazao kako je točno da je on predao tri primjedbe koje je rukom napisao u prvom licu, i koje je pečatom i potpisom ovjerila Ivana Klarić-Kukuz. Te primjedbe je pisao na temelju izjava njegovog stranačkog kolege Marija Delića koji ga je nazvao na mobitel i govorio mu o nepravilnostima koje se događaju na terenu. Pogriješio je kad je to pisao u prvom licu kao da je on bio svjedok nepravilnosti. Na upit jesu li njegove primjedbe unijete u zapisnik kazao je kako smatra da jesu. Konačno naveo je da ga Marijana Matić i Ivana Klarić-Kukuz nisu verbalno uznemiravale, dapače da su mu ukazale na pogrešku u smislu pisanja primjedbi u prvom licu. Također Marijana Matić i Ivana Klarić-Kukuz su potvrdile kako su njegova tri prigovora pečatirana i ovjerena od strane potpredsjednice GIP-a Ivane Klarić-Kukuz, a iste nisu mogle biti zavedne u zapisniku GIP-a od 21. svibnja 2017. jer su se na dva biračka mjesta u Gornjim Maovicama i Vinaliću izbori ponavljali, a sam zapisnik GIP-a predstavlja zbirne rezultate glasovanja.

Navod u prijavi kako je GIP na izborima od 21. svibnja 2017. poslao članove biračkih odbora u Knin da bi tamo glasovale dvije ženske osobe iz Vinalića koje uopće nisu tražile da glasuju, demantirala je Marijana Matić koja je kao predsjednica GIP-a kazala kako pojedini

članovi biračkih odbora nisu samoinicijativno odlazili u starački dom, već da se upravo njoj putem e-maila obratila socijalna radnica Nela Maljić i rekla da u domu ima osoba koje bi glasovale slijedom čega su članovi biračkih odbora i otišli do takvih osoba. Za navedeno je priložila i njihovu e-mail korespondenciju.

U tom smislu se ističe kako iz iskaza ispitanih Bosiljke Gutić, Ljubice Bagarić, Stane Zorić, Boje Gutić, Ike Šimunović nije potvrđena osnovana sumnja da određene osobe koje su korisnice Doma nisu uopće glasovale, jer Ika Šimunović u svom kazivanju navodi kako su ona i Boja Gutić smještene u istoj sobi u Domu, te se sjeća kako su 2017. predstavnici izbornog povjerenstva dolazili kod Boje Gutić koja je tada glasovala u svojoj sobi.

Slijedom svega gore navedenog, provedenim izvidima nije utvrđeno da bi bilo počinjeno neko od prijavljenih kaznenih djela pa je kaznenu prijavu trebalo odbaciti jer ne postoji osnovana sumnja da bi bilo počinjeno kazneno djelo zlouporabe biračkog prava iz članka 335. stavak 1. Kaznenog zakona, kazneno djelo povrede tajnosti glasovanja iz članka 336. Kaznenog kazneno djelo uništenja i krivotvorenja izbornih isprava iz članka 337. stavak 1. i 2. Kaznenog zakona te kazneno djelo izborne prijave iz članka 338. Kaznenog zakona.

Uputa oštećeniku po članku 55. Zakona o kaznenom postupku izostala

Na znanje:

- GONG, Trg bana J. Jelačića 15/IV, Zagreb

